

Bomenwacht Nederland

Uw kennispartner in bomen

Boomtechnisch onderzoek

29 bomen

Van Vlietlocatie

Pijnacker

Bomenwacht
NEDERLAND

Boomtechnisch onderzoek
29 bomen
Van Vlietlocatie
Pijnacker

Opdrachtgever: Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Afdeling: Beheer Openbare Ruimte
Adres: Postbus 1
2640 AA Pijnacker
Contactpersoon: Mevrouw J.C.M. van den Berg-Alsemgeest
Medewerker groen en spelen
Telefoon (015) 362 65 19

Projectcode: 12320
Datum: 7 september 2012

Inleiding

In opdracht van de gemeente Pijnacker-Nootdorp, afdeling Beheer Openbare Ruimte, mevrouw J.C.M. van den Berg-Alsemgeest, heeft Bomenwacht Nederland een boomtechnisch onderzoek uitgevoerd bij 29 bomen op de Van Vlietlocatie te Pijnacker.

De aanleiding van dit onderzoek wordt gevormd door de geplande bouwwerkzaamheden op de Van Vlietlocatie. Het voornemen is de huidige boombeplanting te verwijderen. Ten behoeve hiervan is het noodzakelijk inzicht te verkrijgen in de kwaliteit van de aanwezige bomen.

De doelstelling van het onderzoek is drieledig. Ten eerste dient de kwaliteit van de bomen in de huidige situatie te worden vastgesteld. Ten tweede dient de verplantbaarheid van de bomen te worden vastgesteld op basis van een bovengrondse beoordeling. Tot slot dient ten aanzien van de aspecten veiligheid, beheer en verplantbaarheid een gericht advies te worden verstrekt.

Het onderzoek is uitgevoerd op 6 juni 2012 door P. van Es (European Tree Technician), boomtechnisch adviseur bij Bomenwacht Nederland.

Situatie

De onderzoeksbomen staan op de Van Vlietlocatie in de nieuwbouwwijk Tolhek. De locatie wordt aan de westzijde begrensd door de Kreek en aan de zuidzijde door de Nes.

Het betreft 16 Canadese populieren (*Populus x canadensis*), 8 witte paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*), 1 appelboom (*Malus domestica*), 1 perenboom (*Pyrus communis*), 1 Amerikaanse eik (*Quercus rubra*), 1 es (*Fraxinus excelsior*) en 1 goudiep (*Ulmus x hollandica* 'Wredei'). Nagenoeg al deze bomen verkeren in de volwasfase van hun ontwikkeling. 2 bomen (de es en 1 kastanjeboom) verkeren nog in de halfwasfase. De stamdiameter varieert van 22 tot 104 cm, gemeten op 130 cm boven maaiveld.

De inbreidingslocatie ligt in de nieuwbouwwijk Tolhek.

2 kastanjabomen in het noordwestelijke deel van het gebied zijn beeldbepalend te noemen.

De ene boom heeft een stamdiameter van 104 cm en een kroon diameter van 22 meter.

20 bomen vormen een groep langs de Kreek.

20 bomen staan als groep bijeen langs de Kreek. Het gaat hier om de 16 populieren, de appelboom, de perenboom en 2 kastanjabomen. 4 kastanjabomen staan in het noordwestelijke deel van het perceel. De Amerikaanse eik, de goudiep en 2 kastanjabomen staan naast de woning en de es staat in het zuidelijke deel van het perceel.

2 kastanjabomen hebben een aanzienlijke afmeting en mogen als beeldbepalend worden beschouwd. Het betreft de meest noordelijke bomen op het perceel. De ene boom heeft een stamdiameter van 104 cm en een kroondiameter van 22 meter. Bij de andere boom bedraagt de stamdiameter 82 cm en de kroondiameter 15 meter.

De bomen staan op een inbreidingslocatie in de nieuwbouwwijk. Een projectontwikkelaar heeft hiervoor bouwplannen ontwikkeld. Volgens het voorlopige ontwerp wordt het gehele gebied opnieuw ingericht, waarbij onder meer bebouwing, parkeervakken en nieuwe beplanting worden gerealiseerd.

In *bijlage A* is een overzichtstekening van de locatie opgenomen, waarop de onderzoeksbomen genummerd terug te vinden zijn.

Onderzoeksmethode

De kwaliteit van elke onderzoeksboom is vastgesteld aan de hand van drie aspecten: conditie, veiligheid en beheerbaarheid.

Bij de conditiebeoordeling is met name gekeken naar de scheutlengte, de kroonstructuur en de bladgrootte, -kleur en -bezetting. Tevens is er gelet op symptomen die wijzen op een aantasting (insecten, bacteriën, virussen, schimmels).

Bij de beoordeling van de veiligheid is gekeken naar biologische en mechanische aspecten die van invloed kunnen zijn op de stabiliteit en breukveiligheid van de boom. Voorbeelden hiervan zijn aantastingen, holten, scheuren, zware takken en plakoksels.

De beheerbaarheid is beoordeeld aan de hand van diverse factoren. Naast de conditie en veiligheid zijn onder andere ook de standplaats, groeifase, boomsoort en onderhoudsstaat bepalend.

Naar aanleiding van de kwaliteitsbeoordeling is een advies opgesteld met veiligheids- en/of beheermaatregelen. Indien actieve veiligheidsmaatregelen noodzakelijk zijn om de risico's voor de omgeving te minimaliseren, is de boom benoemd als *risicoboom*. Vergen de afwijkingen in de huidige situatie (nog) geen actieve maatregelen maar is jaarlijkse inspectie wel gewenst, dan is de boom als *attentieboom* aangemerkt.

Daarnaast is de verplantbaarheid van elke onderzoeksboom vastgesteld. Door middel van een *indicatieve* bovengrondse beoordeling is gekeken naar de (boom)technische uitvoerbaarheid van een eventuele verplanting. Daarbij is onder meer gelet op conditie en veiligheidsrisico's, boomstructuur, boomsoort, resterende levensduur, werkruimte en standplaatsomstandigheden.

Op basis van de bovengrondse beoordeling is een advies opgesteld over de verplantbaarheid van de onderzoeksbomen. Indien relevant wordt bij het advies aangegeven welke maatregelen en/of randvoorwaarden in acht moeten worden genomen bij het uitvoeren van een eventuele verplanting.

Resultaten kwaliteitsbeoordeling

Hieronder worden de resultaten van de kwaliteitsbeoordeling besproken. Per boom zijn de resultaten terug te vinden op het registratieformulier in *bijlage B*.

Conditie

De conditie is bij 8 bomen als voldoende beoordeeld. Wel zijn 6 van deze bomen licht aangetast door de kastanjabloedingsziekte.

Van 21 bomen is de conditie als onvoldoende tot slecht aangemerkt. 18 van deze bomen vertonen een stagnerende groei, 2 bomen zijn matig aangetast door de kastanjabloedingsziekte en 1 boom kampt met afstervingsverschijnselen.

Veiligheid

De veiligheid is bij 2 bomen als (ruim) voldoende beoordeeld. Deze bomen vertonen geen noemenswaardige afwijkingen in het kader van de veiligheid en vereisen dan ook geen gerichte veiligheidsmaatregelen.

Van 6 bomen is de veiligheid als matig aangemerkt (waarderingscijfer: 5). Deze bomen zijn aangetast door de kastanjabloedingsziekte. In de huidige situatie is er weliswaar geen sprake van een veiligheidsrisico, maar in de toekomst kan er wel breuk- en/of instabiliteitsgevaar ontstaan. De 6 bomen zijn dan ook als *attentieboom* benoemd. Actieve maatregelen zijn op dit moment niet noodzakelijk. Wel dient tijdens de toekomstige jaarlijkse inspecties extra aandacht te worden besteed aan de aangetroffen afwijking (zie *Conclusie en advies*).

Bij 21 bomen is de veiligheid als onvoldoende tot slecht beoordeeld. Deze bomen vertonen afwijkingen die in de huidige situatie een veiligheidsrisico met zich meebrengen. Bij 18 bomen gaat het om de aanwezigheid van grof dood hout in de kronen. Dit dode hout kan gemakkelijk uitbreken en daarbij (letsel)schade veroorzaken. Bij 1 van deze 18 bomen (nummer 1) is bovendien sprake van overbelaste gesteltakken aan de westzijde, een uitgescheurde ondertak aan de oostzijde en een aantasting door de kastanjabloedingsziekte. De andere 3 bomen kampen met een (ernstige) rotting in de stam of stamvoet. Vanwege de veiligheidsrisico's zijn deze 21 bomen als *risicoboom* geclassificeerd. Om het gevaar weg te nemen, zijn actieve maatregelen noodzakelijk (zie *Conclusie en advies*).

Beheerbaarheid

Bij 2 bomen is de beheerbaarheid als matig aangemerkt (waarderingscijfer: 5). Het gaat hier om bomen die licht zijn aangetast door de kastanjabloedingsziekte.

Van 27 bomen is de beheerbaarheid als onvoldoende tot slecht beoordeeld. Bij het merendeel van deze bomen is sprake van conditieproblemen en een gebrek aan bovengrondse groeiruimte (als gevolg van concurrentie of een standplaats dicht bij een gebouw of brug). Daarnaast zijn 6 bomen aangetast door de kastanjabloedingsziekte.

De bomen naast de Kreek kampen met conditieproblemen.

Het water van de aangrenzende sloot staat vrij hoog.

Door rotting is bij deze boom een verhoogd breukrisico ontstaan.

Deze afwijkingen op de stam zijn ontstaan door bloedingen in het verleden.

De conditieproblemen spelen vooral een rol bij de bomen naast de Kreek. Deze bomen staan op een lager gelegen deel van het terrein, dat erg nat is. Tussen de bomen groeit riet. Te zien is dat het waterpeil in de aangrenzende sloot hoger staat dan voorheen. Het grondwaterpeil zal eveneens zijn gestegen, waardoor er bij de bomen wortelsterfte is ontstaan.

Voor een deel van de bomen geldt dat beheermaatregelen gewenst zijn (zie *Conclusie en advies*).

Kwaliteitsbepaling

Op basis van de conditie, veiligheid en beheerbaarheid is de kwaliteit van de onderzoeksbomen bepaald.

De *volgende* tabel laat zien hoe de bomen verdeeld zijn over de diverse kwaliteitscategorieën.

Kwaliteitscategorie	Aantal
Slecht	19
Matig	10
Voldoende	0
<i>Nader onderzoeken</i>	0
<i>Niet te beoordelen</i>	0
<i>Niet aanwezig</i>	0
	29

Resultaten verplantbaarheidsbeoordeling

Op basis van de (indicatieve) bovengrondse verplantbaarheidsbeoordeling wordt bij 10 bomen een eventuele verplanting (zeer) slecht uitvoerbaar geacht. Voor een deel gaat het hier om bomen die zijn aangetast door de kastanjabloedingsziekte. Bij andere bomen is sprake van ondergrondse belemmeringen.

Voor 19 bomen geldt dat een verplanting als niet-uitvoerbaar moet worden beschouwd. Het betreft hier bomen die als soort een beperkte levensduur hebben. Daarnaast is bij deze bomen sprake van conditie- en concurrentieproblemen.

Per boom zijn de beoordelingsresultaten terug te vinden op het registratieformulier in *bijlage B*.

Conclusie en advies

Op basis van de resultaten van het boomtechnisch onderzoek volgen *hieronder* de conclusie en het advies.

Kwaliteit

Van 10 bomen is de kwaliteit als matig beoordeeld. Het gaat hier om 7 bomen die zijn aangetast door de kastanjabloedingsziekte (nummers 1 tot en met 5, 27 en 28) en 3 bomen die dicht bij een gebouw of brug staan (nummers 25, 26 en 29).

Bij 19 bomen is de kwaliteit als slecht aangemerkt. Al deze bomen staan in het natte gebied naast de Kreek. De natte omstandigheden hebben bij deze bomen geleid tot conditieproblemen.

Veiligheidsmaatregelen

In totaal zijn 21 bomen als *risicoboom* geclassificeerd. Voor deze bomen adviseren wij actieve maatregelen om het veiligheidsrisico te minimaliseren. Bij 18 bomen gaat het om het verwijderen van het grove dode hout. 1 van deze 18 bomen (nummer 1) komt tevens in aanmerking voor gerichte snoei. Hierbij dienen de overbelaste gesteltakken aan de westzijde licht te worden ingenomen, terwijl de uitgescheurde ondertak aan de oostzijde dient te worden verwijderd. Voor de andere 3 bomen (nummers 16, 21 en 22) geldt een rooiadvies, deze bomen kampen met een rotting in de stam of stamvoet. Al deze maatregelen dienen op korte termijn (binnen 3 maanden) te worden uitgevoerd.

6 bomen (nummers 2 tot en met 5, 27 en 28) zijn als *attentieboom* aangemerkt. Deze bomen dienen jaarlijks visueel te worden geïnspecteerd, met extra aandacht voor de aantasting door de kastanjabloedingsziekte.

Daarnaast geldt voor 1 risicoboom (nummer 1) dat deze na uitvoering van de betreffende actieve maatregelen dient te worden gehandhaafd als *attentieboom*. Ook deze boom is aangetast door de kastanjabloedingsziekte.

Beheermaatregelen

8 bomen zouden uit beheer oogpunt kunnen worden gerooid. Het betreft hier bomen die deel uitmaken van de groep naast de Kreek en die een slechte kwaliteit hebben. Eventueel zou kunnen worden overwogen de gehele groep van 20 bomen naast de Kreek te verwijderen, aangezien duurzaam beheer hier vrijwel uitgesloten is.

Bomen 1 en 2, die in het noordwestelijke deel van het terrein staan, adviseren wij als behoudenswaardig aan te merken en in te passen in de herontwikkeling van het terrein. Deze kastanjabomen zijn vanwege hun omvang en verschijningsvorm beeldbepalend te noemen. Behalve de (lichte) aantasting door de kastanjabloedingsziekte zijn bij deze bomen geen structurele gebreken geconstateerd.

Verplantbaarheid

Op basis van de (indicatieve) bovengrondse beoordeling is de verplantbaarheid van de onderzoeksbomen vastgesteld.

Voor alle 29 bomen geldt een *negatief* verplantbaarheidsadvies. Er is sprake van uiteenlopende knelpunten, zoals beperkende soorteigenschappen, conditie- en concurrentieproblemen.

Bijlagen

- Bijlage A Overzichtstekening
- Bijlage B Registratieformulier

